

Svar på motionen som inlämnats av Gröna fullmäktigegruppen och 29 andra ledamöter om tillgången på specialklasslärare och deras varaktighet i yrket

VD/2169/00.02.00.03/2019

EL-H/IK/NJ/LL/KW

Gröna fullmäktigegruppen och 29 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

"TILLGÅNGEN PÅ SPECIALKLASSLÄRARE OCH DERAS VARAKTIGHET I YRKET

Elever med särskilt stöd studerar i specialklasser och smågrupper inom den grundläggande utbildningen. Eleverna har bättre möjligheter att få stöd i en mindre grupp och en specialklasslärare har ansvar för undervisningen. Dessa elever kan till exempel ha känslomässiga svårigheter och beteendesvärigheter, neuropsykiatriska störningar, försenad utveckling eller omfattande inlärningsvärigheter.

Det är brist på specialklasslärare i hela landet. I Vanda finns det 130 specialklasslärartjänster inom den grundläggande utbildningen. 23 % det vill säga 30 personer saknar formell behörighet. Av dem har tre personer någon annan lärarbehörighet, vilket betyder att 27 personer inte har någon lärarbehörighet alls.

Bristen på behöriga specialklasslärare inverkar oundvikligen på kvaliteten på undervisningen och fostran, och därigenom på inläringen, utvecklingen och framtiden för de barn som går i specialklass i Vanda. Undantagsutbildningen som ordnades 2013–2015, i vilken Vanda utbildade stadens klass- och ämneslärare till speciallärare och specialklasslärare, inverkade positivt på antalet speciallärare enligt bildningsväsendet. Från och med år 2009 har Vanda betalat ett tillägg i den totala avlöningen till speciallärare och specialklasslärare som har behörighet till tjänsten, för att locka dem till Vanda. Tillägget är 171,28 e/mån. i detta nu.

Lönen är bara en av de faktorer som inverkar på viljan att stanna kvar i arbetet. Ett flertal lärare anser att det stöd som fås i arbetet, t.ex. assistentresurser, ledarskapskulturen och elevvårdens möjligheter att stödja klassen i t.ex. svåra grupsituationer, påverkar mer än lönen.

Vi ledamöter som undertecknat motionen kräver att staden bereder tydliga och konkreta planer beträffande med vilka åtgärder och inom vilken tidtabell det är möjligt att besätta specialklasslärartjänsterna med behöriga lärare. Vi vill också ha planer för hur man får de nuvarande, behöriga specialklasslärarna att stanna kvar i Vanda. Vanda borde också på nytt utreda möjligheterna till behörighetsstudier."

Stadsfullmäktige 4.3.2019 § 21

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bildningsväsendets verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

I Vanda arbetar för närvarande (8/2019) 146 **speciallärare** i huvudsyssla. Av dessa är 93% behöriga för uppgiften i fråga, medan 4% innehar någon annan lärarbehörighet och 3% saknar lärarbehörighet.

I Vanda arbetar för närvarande (8/2019) 188 **specialklasslärare** i huvudsyssla. Av dessa är 71% behöriga för uppgiften i fråga, medan 7% innehar någon annan lärarbehörighet och 22% saknar lärarutbildning.

När det gäller **specialklasslärarna** har läget förbättrats betydligt från år 2011, då de formellt behöriga klasslärarna endast uppgick till 45%, medan 10% innehade någon annan lärarbehörighet och 45% saknade lärarutbildning.

Omsättningen när det gäller tjänster för speciallärare och specialklasslärare är inte betydande. Däremot är omsättningen när det gäller uppgifter för viss tid självfallet stor.

Utredningen om stödet i tre nivåer och Vandas sampel från den riksomfattande utvärderingen av modersmålet i klass 1 och 2 som genomförts av Nationella centret för utbildningsutvärdering (Karvi), visade att det bör satsas särskilt på intensifierat stöd i grundundervisningen. Eleverna med särskilt stöd och deras vårdnadshavare upplevde däremot ofta att stödet var tillräckligt.

För närvarande betalas speciallärare och specialklasslärare ett s.k. Vandatillägg på 200€/mån. utgående från justeringspotterna. Om en lärare som är i tjänst i Vanda söker sig till specialklasslärarutbildning, beviljas hen en 3 månader lång tjänstledighet med lön för studier.

Inom den grundläggande utbildningen följer man oavbrutet personalens behörighet. Om den stigande trenden för behörighet börjar sjunka betydligt, kan man överväga ett sådant behörighetsutbildningsprogram som byggdes upp för Vanda åren 2013–2015. Bedömningen av utbildningsbehovet sker inför nästa strategiperiod läsåret 2021–2022. Under läsåren 2019–20 och 2020–2021 satsar man på att utveckla stödet i tre nivåer och öka behörigheten särskilt för ämneslärarnas del.

Stadsstyrelsen 26.8.2019 § 9

Förslag av biträdande stadsdirektören för bildningsväsendet:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) ge Gröna fullmäktigegruppen och 29 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med det förslag som getts av bildningsväsendets verksamhetsområde, och att
- b) föreslå att stadsfullmäktige antecknar stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt att återremittera ärendet för beredning.

Bildningsväsendets verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

I Vanda arbetar för närvarande (8/2019) 146 speciallärare i huvudsyssla. Av dessa är 93% behöriga för uppgiften i fråga, medan 4% innehar någon annan lärarbehörighet och 3% saknar lärarbehörighet.

I Vanda arbetar för närvarande (8/2019) 188 specialklasslärare i huvudsyssla. Av dessa är 71% behöriga för uppgiften i fråga, medan 7% innehar någon annan lärarbehörighet och 22% saknar lärarutbildning.

När det gäller specialklasslärarna har läget förbättrats betydligt från år 2011, då de formellt behöriga klasslärarna endast uppgick till 45%, medan 10% innehade någon annan lärarbehörighet och 45% saknade lärarutbildning.

Omsättningen när det gäller tjänster för speciallärare och specialklasslärare är inte betydande. Däremot är omsättningen när det gäller uppgifter för viss tid självfallet stor.

Utredningen om stödet i tre nivåer och Vandas samspel från den riksomfattande utvärderingen av modersmålet i klass 1 och 2 som genomförts av Nationella centret för utbildningsutvärdering (Karvi), visade att det bör satsas särskilt på intensifierat stöd i grundundervisningen. Eleverna med särskilt stöd och deras vårdnadshavare upplevde däremot ofta att stödet var tillräckligt.

För närvarande betalas speciallärare och specialklasslärare ett s.k. Vandatillägg på 200€/mån. utgående från justeringspotterna. Om en lärare som är i tjänst i Vanda söker sig till specialklasslärarutbildning, beviljas hen en 3 månader lång tjänstledighet med lön för studier.

Inom den grundläggande utbildningen följer man oavbrutet personalens behörighet. Om den stigande trenden för behörighet börjar sjunka betydligt, kan man överväga ett sådant behörighetsutbildningsprogram som skapades för Vanda åren 2013–2015. Bedömningen av utbildningsbehovet sker inför nästa strategiperiod läsåret 2021–2022. Under läsåren 2019–20 och 2020–2021 satsar man på att utveckla stödet i tre nivåer och öka behörigheten särskilt för ämneslärarnas del.

Utbildningen ska konkurrensutsättas i enlighet med stadens anvisningar och på utbildningens pris inverkar förutom antalet som utbildas, också det avtal som ingåtts om utbildningsarrangemangen, antalet eventuella vikariedagar och tre månaders tjänstledighet med lön i anslutning till utbildningen för utförande av praktik. En grov kostnadsberäkning för en ett år lång behörighetsutbildning för specialklasslärare/speciallärare som består av en grupp på 20 studerande ser ut så här:

- utbildningens andel	150 000€
- eventuella vikariedagar 1 dag/mån.	35 000€
- 3 mån. tjänstledighet	240 000€
totalt	425 000 €

Stadsstyrelsen 28.10.2019 § 9

Förslag av biträdande stadsdirektören för bildningsväsendet:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) ge Gröna fullmäktigegruppen och 29 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med det förslag som getts av bildningsväsendets verksamhetsområde, och att
- b) föreslå att stadsfullmäktige antecknar stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 11.11.2019 § 8

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Vidare antecknades att samtliga fullmäktigegrupper i stadsfullmäktige lämnade in följande protokollsuttalande i ärendet:

”Fullmäktige förutsätter att de problem som nämns i motionen aktivt börjar följas upp av undervisningsnämnden och att ärendet förs till fullmäktige för kännedom under våren 2020.”

Bilaga:

- Gröna fullmäktigegruppens och 29 andra ledamöters motion om tillgången på specialklasslärare och deras varaktighet i yrket

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Ilkka Kalo, direktör för den grundläggande utbildningen, tfn 040 707 1115,
fornamn.efternamn[at]vantaa.fi